

پیوست شماره

(۶)

دستورالعمل غربالگری طرح ها و پروژه های تملک

دارائی های سرمایه ای

فهرست مطالب

۲.....	مقدمه.....
۳.....	ساماندهی و غربالگری تملک دارائی‌های سرمایه‌ای .....
۵.....	جدول ۱ - طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره یک.....
۶.....	جدول ۲ - جدول تامین مالی طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای پیوست یک .....
۷.....	جدول ۳ - طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه.....
۸.....	جدول ۴ - طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه.....
۹.....	نحوه تکمیل فرم‌های دستورالعمل.....

بسمه تعالی

مقدمه

توسعه پایدار کشور نیازمند سرمایه‌گذاری‌های ماندگار و بلند مدت و انجام پروژه‌های زیربنایی برای ایجاد ارزش افزوده و تولید زاینده در کشور است. سهم قابل توجهی از سرمایه‌گذاری‌های دولت در اقتصاد کشور از طریق هزینه کردن بودجه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای واقع می‌شود، از این رو رفتار اقتصادی دولت در مدیریت صحیح و تخصیص بهینه منابع در این حوزه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

وجود مشکلاتی در مسیر اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به ویژه طی سال‌های اخیر سبب بروز برخی چالش‌ها در حوزه عمرانی شده است. از جمله این مسائل می‌توان به خاتمه حداقلی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و افزایش طول عمر اجرای آنها اشاره کرد که باعث افزایش اعتبار مورد نیاز برای خاتمه طرح‌ها در سال‌های آتی خواهد شد. با توجه به موارد فوق ساماندهی و تعیین تکلیف طرح‌های نیمه تمام تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ضروری به نظر می‌رسد.

ساماندهی و غربالگری تملک دارائی‌های سرمایه‌ای

در راستای بخشنامه بوجه و ضوابط مالی ناظر بر تنظیم لایحه بودجه، دستگاه‌های اجرایی مکلفند موارد زیر را رعایت نمایند:

- طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فاقد مجوز ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) و یا اصلاح مشخصات اصلی طرح‌های دارای مجوز موجود شامل تغییر هر یک از موارد از قبیل عنوان طرح، هدف کمی طرح، حجم عملیات، محل اجرا و مشخصات فنی، بدون اخذ مجوز مورد اشاره امکان درج در لوایح بودجه سنواتی را ندارند و در صورتی که در سنوات گذشته در قوانین بودجه درج شده باشند، باید حذف گردند.

- منابع حاصل از مولد سازی دارائی‌های هر دستگاه به شیوه تهاوتر برای تامین مالی طرح‌های تملک دارائی‌های همان دستگاه پیش بینی می‌گردد.

- پیش بینی اعتبار برای خرید خودروهای سواری داخلی (به استثناء دستگاه‌های جدیدالتأسیس - با رعایت مفاد بند (۸) و یا جایگزینی با خودروهای فرسوده) و خودروهای خارجی ممنوع می‌باشد.

- علاوه بر ممنوعیت موضوع ماده (۲۳) قانون مدیریت خدمات کشوری، هرگونه پیش بینی اعتبار برای احداث و خرید ساختمان‌های جدید اداری توسط دستگاه‌های اجرایی (به استثناء موارد تغییر سطح تقسیمات کشوری، تجمیع ساختمان‌های اداری موجود و بازسازی ساختمان‌های اداری در حال تخریب بدون بار مالی جدید، تمرکززدایی و خروج از کلانشهرها بدون بار مالی) ممنوع می‌باشد.

- پیشنهاد هرگونه طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جدید و افزایش هدف کمی طرح‌های موجود ممنوع است.

- دستگاه‌های اجرایی مکلفند بهره‌برداری و اداره واحدهای عملیاتی خود (اعم از اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و خدماتی) و طرح‌های (پروژه‌های) تکمیل شده و آماده بهره‌برداری را از طریق قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی مانند اجاره بلندمدت یا واگذاری مدیریت (بصورت خودگردان یا با پرداخت هزینه سرانه خدمات) به بخش غیردولتی واگذار و اطلاعات آن را در پیشنهاد برنامه مشارکت عمومی و خصوصی به سازمان معرفی نماید. مصرف درآمد یا بکارگیری وجوه عمومی در پروژه‌های یاد شده، منوط به معرفی به سازمان می‌باشد.

- استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) و ارائه تضامین مرتبط با آن در قراردادهای مشارکت عمومی و خصوصی و سرمایه‌گذاری در طرح‌های زیرساختی در اولویت قرار دارد. استفاده از کلیه ظرفیت‌های موجود برای سودآور کردن و خودگردان نمودن طرح‌ها (عدم اتکاء به منابع عمومی برای خرید محصول) اعم از مشوق‌های مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا، ایجاد کاربری‌های جانبی با حفظ کاربری اصلی و پیش‌بینی درآمدهای جانبی ثانویه در تدوین مدل‌های مشارکت مدنظر قرار گیرد.

- دستگاه‌های اجرایی موظفند نسبت به تدقیق عملکرد سال‌های قبل و به‌هنگام کردن برآورد اعتبار کل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود در چارچوب ماده (۸) دستورالعمل ماده (۲۳) قانون الحاق (۲) (ابلاغیه شماره ۷۳۶۴۵ مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۱ سازمان)، اقدام نمایند.

- دستگاه‌های اجرایی متقاضی استفاده از مصوبات شورای اقتصاد برای تأمین منابع از محل تسهیلات مالی خارجی، مکلفند قبل از ارائه درخواست، اعتبارات لازم برای ایفای تعهدات دولت را (اعم از پیش‌پرداخت و هزینه‌های جانبی) در سقف اعتبار خود پیش‌بینی نمایند. صدور مجوز شورای اقتصاد منوط به ارایه تاییدیه پیش‌بینی اعتبار مذکور می‌باشد.
- توسعه ظرفیت و امکانات فیزیکی از محل اعتبارات طرح‌ها و پروژه‌های تعمیرات اساسی ممنوع است.
- با توجه به ضرورت تقسیم کار ملی و استانی، دستگاه‌های اجرایی موظفند طرح‌هایی که قابلیت واگذاری به استانها را دارند مشخص و به سازمان اعلام نمایند.

دستگاه‌های اجرایی مکلفند اطلاعات جداول ذیل را صرفاً برای آن دسته از طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای که براساس بخشنامه و ضوابط مالی بودجه سال ۱۴۰۳ مجاز به پیشنهاد آن می‌باشد، تکمیل نمایند.

جدول ۱ - طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای پیوست شماره یک

شماره طبقه بندی دستگاه اجرایی:

عنوان دستگاه اجرایی:

شماره طبقه‌بندی طرح	عنوان طرح	شماره پروژه	عنوان پروژه	مجوز کمیسیون ماده ۳۳ (دارد / ندارد)	قابلیت بهره برداری در سال ۱۴۰۴ (دارد/ندارد)	قابلیت بهره برداری در سال ۱۴۰۵ (دارد/ندارد)	پیشرفت فیزیکی	طرح / پروژه‌های متوقف	قابلیت استانی شدن (دارد/ندارد)	مصوبه سفر مقام معظم رهبری (دارد/ندارد)	جزء طرح / پروژه‌های پیشران توسعه اقتصادی (است/نیست)	مصوبه سفر رئیس جمهور (دارد/ندارد)

جدول ۲ - جدول تامین مالی طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای پیوست یک

شماره طبقه بندی دستگاه اجرایی:

عنوان دستگاه اجرایی:

امکان تامین مالی غیر از بودجه عمومی								عنوان پروژه	شماره پروژه	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح
سایر منابع	درآمد اختصاصی	منابع داخلی	سرمایه گذاری خارجی	بازار پول و بازار سرمایه	تسهیلات مالی خارجی و داخلی	مولد سازی	مشارکت با بخش خصوصی و غیر دولتی				

جدول ۳ - طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه

شماره طبقه بندی دستگاه اجرایی:

شماره ردیف متفرقه:

عنوان دستگاه اجرایی:

عنوان ردیف متفرقه:

شماره طبقه‌بندی طرح	عنوان طرح	شماره پروژه	عنوان پروژه	مجوز کمیسیون ماده ۲۳ (دارد / ندارد)	قابلیت بهره برداری در سال ۱۴۰۴ (دارد/ندارد)	قابلیت بهره برداری در سال ۱۴۰۵ (دارد/ندارد)	پیشرفت فیزیکی	طرح / پروژه‌های متوقف	قابلیت استانی شدن (دارد/ندارد)	مصوبه سفر مقام معظم رهبری (دارد/ندارد)	جز طرح / پروژه‌های پیشران توسعه اقتصادی (است/نیست)	مصوبه سفر رئیس جمهور (دارد/ندارد)

جدول ۴ - طرح‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای ردیف‌های متفرقه

شماره طبقه بندی دستگاه اجرایی:

شماره ردیف متفرقه:

عنوان دستگاه اجرایی:

عنوان ردیف متفرقه:

امکان تامین مالی غیر از بودجه عمومی								عنوان پروژه	شماره پروژه	عنوان طرح	شماره طبقه‌بندی طرح
سایر منابع	درآمد اختصاصی	منابع داخلی	سرمایه گذاری خارجی	بازار پول و بازار سرمایه	تسهیلات مالی خارجی و داخلی	مولد سازی	مشارکت با بخش خصوصی و غیر دولتی				

نحوه تکمیل فرم‌های دستورالعمل

عنوان و شماره طرح : همانند عنوان درج شده در پیوست شماره یک قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور تعیین می‌شود. با توجه به بازبینی برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی امکان تغییر شماره طرح وجود دارد که در آن صورت شماره طرح جدید درج می‌گردد.

عنوان و شماره طبقه‌بندی دستگاه اجرایی: مطابق با اطلاعات پایه موجود در سامانه جامع بودجه درج می‌گردد.

عنوان و شماره پروژه‌های طرح: همانند عنوان درج شده در موافقتنامه‌های تملک دارائی‌های سرمایه‌ای قانون بودجه سال ۱۴۰۳ درج گردد.

مجوز کمیسیون ماده ۲۳: طرح/ پروژه‌هایی که مجوز فنی، اقتصادی زیست محیطی و پدافند غیر عامل از کمیسیون موضوع ماده (۲۳) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) را دارند.

قابلیت بهره برداری در سال ۱۴۰۴: طرح / پروژه قابلیت خاتمه و بهره برداری در سال ۱۴۰۴ با فرض تامین اعتبار کافی دارد.

قابلیت بهره برداری در سال ۱۴۰۵: طرح / پروژه قابلیت خاتمه و بهره برداری در سال ۱۴۰۵ را با فرض تامین اعتبار کافی دارد.

پیشرفت فیزیکی: پیش بینی میزان پیشرفت فیزیکی واقعی طرح / پروژه تا پایان سال ۱۴۰۳

طرح/پروژه‌های متوقف: طرح/پروژه‌هایی که بیش از دو سال فاقد عملکرد می‌باشند.

قابلیت استانی شدن: طرح‌هایی که انتفاع آن عاید یک استان مشخص می‌شود اما به دلایلی مانند اهمیت آن برای کشور یا قابل توجه بودن حجم عملیات و هزینه اجرای طرح، تامین اعتبار آن توسط سازمان برنامه کشور صورت می‌پذیرد اما مبادله موافقتنامه طرح در استان انجام می‌شود.

مصوبه سفر مقام معظم رهبری: طرح/پروژه‌هایی که در سفر مقام معظم رهبری به استان مصوب شده‌اند.

مصوبه سفر رئیس جمهور: طرح/پروژه‌هایی که در سفرهای استانی رئیس جمهور مصوب شده‌اند.

پیشران توسعه اقتصادی: طرح‌های اولویت دار دستگاه و پیشران توسعه مشخص شده در لایحه برنامه هفتم

مشارکت با بخش خصوصی و غیر دولتی: طرح/ پروژه‌هایی که قابلیت مشارکت و واگذاری به بخش خصوصی و غیردولتی را دارند.

مولد سازی: طرح/پروژه‌های عمرانی نیمه تمامی که با روش فروش و مشارکت عمومی – خصوصی یا حذف طرح‌های فاقد توجیه با هدف ایجاد ارزش افزوده اقتصادی قابلیت مولد سازی دارند.

تسهیلات مالی خارجی و داخلی: پیش بینی می‌شود طرح از انواع تسهیلات ارزی و ریالی استفاده نماید.

بازار پول و بازار سرمایه: پیش بینی می‌شود بخشی از منابع طرح از بازار پول یا بازار سرمایه تامین گردد.

سرمایه گذاری خارجی: پیش بینی می‌شود طرح قابلیت جذب سرمایه گذار خارجی را دارد.

منابع داخلی: پیش بینی می‌شود طرح از محل منابع داخلی دستگاه تامین اعتبار گردد.

درآمد اختصاصی: پیش بینی می‌شود طرح از محل منابع داخلی دستگاه تامین اعتبار گردد.

سایر منابع: طرح از محل منابعی غیر از موارد فوق قابلیت تامین اعتبار دارد.